

TUSSENRAPPORTAGE NATURE OUT OF A BOX 2017

Notitie van de Zoogdiervereniging

DATUM	31 MEI 2017
PROJECTNUMMER	PROVINCIE NOORD-BRABANT: C2185716 ZOOGDIERVERENIGING: 2016.021
PROJECTNAAM	NATURE OUT OF A BOX
OPDRACHTGEVER	PROVINCIE NOORD-BRABANT
ONDERDEEL	
MEMO	
AUTEUR(S)	SANDER BOUWENS
PROJECTLEIDER	TOT 1 OKTOBER 2017: SANDER BOUWENS NA 1 OKTOBER 2017: MARCEL SCHILLEMANS
DOCUMENTNUMMER	N2017024

Inleiding

Het project Nature out of a Box is begin 2017 van start gegaan. Het doel van het project is om in de gemeente Tilburg natuurinclusieve gebouwen te realiseren. Dit kan enerzijds door middel van renovatie en anderzijds door nieuwbouw. Anders dan oudere woningen bieden moderne gebouwen vaak weinig verblijfplaatsen voor vleermuizen en stadsvogels als gierzwaluw en huismus. Het projectteam is momenteel bezig om Tilburgse architecten, projectontwikkelaars en aannemers enthousiast te krijgen voor natuurinclusief bouwen. Gezien de reacties tot nu toe, blijkt er veel interesse te zijn in wat al genoemd wordt als de nieuwe norm in bouwen.

1. Officiële start

Op 8 februari is het project officieel van start gegaan middels een startbijeenkomst in Tilburg. Hiervoor waren, gebruik makend van de contacten van de gemeente Tilburg, lokale bouwbedrijven, projectontwikkelaars, architecten en woningbouwcorporaties uitgenodigd. Er waren circa 50 aanwezig. Tijdens de bijeenkomst zijn presentaties gegeven door Stefan Vreugdenhil (Vogelbescherming Nederland), Herman Limpens (Zoogdierverseniging), architect Marcel Steeghs, stadsecoloog Mischa Cillessen en wethouder Mario Jacobs (gemeente Tilburg). Het doel was om over te brengen wat het project inhoudt en de aanwezigen te enthousiasmeren om met ons mee te doen door gebouwen 'beschikbaar' te stellen.

Een presentatie van architect Marcel Steeghs tijdens de startbijeenkomst. Foto: Marcel Schillemans

Hierop volgend is een werksessie georganiseerd om met een aantal geïnteresseerde architecten en projectontwikkelaars concreet naar hun eigen projecten te kijken om te zien waar mogelijkheden zijn voor vogels en vleermuizen. Zij namen daarbij de bouwtekeningen mee van de lopende projecten. Samen met vleermuisdeskundige Herman Limpens en stadsvogelkundige Jip Louwe Kooijmans is vervolgens onderzocht waar kansen aanwezig zijn om verblijfplaatsen te realiseren voor vogels en vleermuizen. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar de kwaliteiten van het gebouw, maar ook naar die van de omgeving. Tijdens het gesprek zijn een aantal kansrijke projecten besproken en afspraken gemaakt over vervolgstappen.

Werksessie met Tilburgse architecten en projectontwikkelaars Foto Stefan Vreugdenhil

2. Concrete projecten

A. The Commons

The Commons is een 'nul-op-de-meter'-nieuwbouwproject gelegen in een natuurlijke omgeving in De Reeshof. Na gesprekken met de architecten, projectontwikkelaar en aannemer is een voorstel aangeleverd voor een aantal in te bouwen huismusvoorzieningen en vleermuiskasten. Nadat bleek dat er de nodige koudwatervrees was bij de toekomstige bewoners is een informatieve brochure opgesteld, waarin de reden voor de voorzieningen wordt toegelicht en de eventuele merkbare gevolgen voor de bewoners. Inmiddels zijn op de locatie vijf gierzwaluwkasten en 2 Tichelaar vleermuiskasten ingebouwd.

B. Koningsoord

Koningsoord is een voormalige kloosterterrein in Berkel-Enschot. In het klooster worden appartementen gerealiseerd en in de oude kloostertuin wordt gebouwd aan een groene woonwijk. Het betrokken architectenbureau Moons wil graag ook verblijfplaatsen voor vogels en vleermuizen realiseren. Helaas bleek bij bezoek dat de bouw nagenoeg gereed was en er dus eigenlijk geen mogelijkheden meer waren.

C. Chapeau

Het woonblok Chapeau wordt momenteel gerealiseerd aan de Goirkestraat in Tilburg door woonstichting Tiwos. De vier gierzwaluwkasten en zes vleermuiskasten zijn reeds aangeleverd en ingebouwd.

De informatieve brochure

Met de volgende projecten kunnen we de komende tijd aan de slag:

D. Aan de Waterkant

Projectontwikkelaar Triborgh werkt aan een nieuwbouwwijk in de Piushaven in Tilburg, genaamd 'Aan de Waterkant'. Omdat Triborgh ook veel mogelijkheden ziet in andere projecten, is een vervolgspraak ingepland om deze mogelijkheden om te buigen naar concrete acties.

E. Oude Leijoever

In de wijk Koolhoven in Tilburg werkt projectontwikkelaar Triborgh aan het project 'Oude Leijoever'. Hier moeten op termijn 150 woningen gerealiseerd worden. Begin juni vindt met de projectontwikkelaar een gesprek plaats over het realiseren van verblijfplaatsen voor huismussen in de wijk.

F. H. van Tulderstraat

Woningcorporatie Breburg werkt aan een nieuwbouwproject aan de H. van Tulderstraat, waar ruimte is voor enkele tientallen gierzwaluwstenen en vleermuiskasten.

G. Sacramentskerk

De Sacramentskerk wordt verbouwd tot een complex van 20 appartementen. Van aannemer Van Gisbergen hebben we inmiddels de bouwtekeningen ontvangen en gaan we binnenkort aan tafel om te komen tot concrete afspraken.

H. Koolhoven Buiten

Koolhoven Buiten is een nieuwbouwwijk die gerealiseerd gaat worden door Triborgh. Momenteel hebben we de bouwtekeningen ontvangen, waarop we een advies uit zullen brengen.

3. Vervolgstappen

Met de lopende projecten worden de afspraken geconcretiseerd. Daarnaast heeft de Tilburgse kring van de BNA (Branchevereniging van Nederlandse Architecten) het projectteam uitgenodigd om in september een lezing te verzorgen. Ook verzorgt de gemeente Tilburg een bijeenkomst met de woningcorporaties in de gemeente over natuurinclusief bouwen. Beide bijeenkomsten hebben als doel om nog meer kansrijke projecten te werven.

4. Inzet vrijwilligers

Vanaf het begin is een zeer betrokken vrijwilliger van Vogelbescherming Nederland betrokken, stadsvogeladviseur Tom Brekelmans. Om alvast vrijwilligers te werven voor de monitoring zijn twee lezingen verzorgd op de Noord-Brabantse 'Vrijwilligersdag Natuur' op 20 mei.

5. Uitingen in media, websites en publicaties

Geregeld zijn berichten verspreid middels onze eigen communicatiekanalen (gemeente Tilburg, Vogelbescherming Nederland en Zoogdiervereniging) als Facebook, Twitter en persberichten. Daarnaast is in het Brabants Dagblad op 7 februari een artikel verschenen over het project. Daarnaast hebben wij berichten geplaatst op de websites van Zoogdiervereniging, Vogelbescherming en Nature Today. Tot slot is een interview met Stefan Vreugdenhil van Vogelbescherming gepubliceerd in het magazine Vitale Groene Stad, waarbij dit project als goed voorbeeld in een kader is toegelicht.

Het artikel in het Brabants Dagblad

Een print screen van het Nature Today bericht

6. Handboek: Checklist Groen Bouwen

De bestaande website checklistgroenbouwen.nl wordt geheel herzien. Hiervoor zijn de wensen geïnventariseerd en uitgewerkt. In de eerste week van juni heeft een gesprek plaats gevonden met de website bouwer om te komen tot concrete afspraken. In september is vervolgens een brainstormdag georganiseerd om die ideeën verder vorm te geven. De bouwer is die ideeën momenteel aan het uitwerken.